

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti

avgust 2021. godine

Bilten broj 8/2021

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	4
Namešteno javno nadmetanje za zakup sportskog kompleksa na Dorćolu.....	4
Lažima i uvredama Vesić brani izigravanje zakona	6
Lako proverljive laži Gorana Vesića	6
Mediji.....	8
Za ravnopravne izbore neophodno ograničiti funkcionersku kampanju	8
Dokle se stiglo sa antikorupcijskim planovima	8

Aktivnosti

Transparentnost Srbija je tokom avgusta intenzivno radila sa opštinama Veliko Gradište, Varvarin, Inđija i Sremski Karlovci na izradi lokalnih antikorupcijskih planova. Opštinama Inđija, Veliko Gradište, Krupanj i Ljubovija uputili smo predloge za unapređenje transparentnosti u vezi sa radom javnih preduzeća i ustanova.

Predstavnici TS su tokom avgusta učestvovali na sastancima Radne grupe za izradu Zakona o javnom informisanju i medijima. Pored učešća u raspravi o predlozima za izmene i dopune koje su predložili Ministarstvo kulture i informisanja, odnosno drugi članovi Radne grupe, predstavnici TS su predstavili i obrazložili amandmane koje su prethodno dostavili članovima Radne grupe.

Predloženim amandmanima se teži za preciznijim definisanjem javnog interesa u oblasti javnog informisanja, kao i povećanju broja podataka koje javni registri o medijima treba da sadrže radi potpunije i objektivnije slike korisnika o tome ko i na koji način utiče ili može uticati na njihovu uređivačku politiku. Rad na izradi pomenutog zakona nastavlja se tokom septembra.

Na sastanku sa predstavnicima Švajcarske kancelarije za saradnju (SDC) predstavnici TS su analizirali trenutno stanje u borbi protiv korupcije u Srbiji i potrebu za većom participacijom građana u postupcima donošenja odluka. Tom prilikom razmotrene su mogućnosti za unapređenje kroz realizaciju konkretnih projekata, naročito onih koji se sprovode u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, lokalnim organizacijama civilnog društva i istraživačkim medijima.

Na poziv Misije OEBS u Srbiji, programski direktor Transparentnosti Nemanja Nenadić sastao se 25. avgusta sa predsedavajućim (Andreas Nurlen) i poslanicima u parlamentu Švedske. Sastanku su prisustvovali i ambasador Kraljevine Švedske u Srbiji, Nj.E. Jan Lundin, i šef Misije OEBS u Srbiji, Nj. E. Jan Bratu.

Sastanak je bio posvećen aktuelnim pitanjima vladavine prava u Srbiji. Nenadić je članove delegacije upoznao sa najvećim izazovima u vezi sa borbom protiv korupcije, među kojima su zaobilaženje primene antikorupcijskih pravila kroz međudržavne sporazume (npr. u javnim nabavkama), izmene zakona kroz donošenje autentičnih tumačenja (između ostalog, i Zakona o sprečavanju korupcije) i kršenje postojećih zakona koje ostaje bez posledica (npr. u vezi sa javnim preduzećima).

On je ukazao na značaj međunarodnih organizacija za jačanje vladavine prava u Srbiji, kao i na pozitivnu ulogu koju u tom smislu mogu imati države članice EU, imajući u vidu praćenja ispunjavanja obaveza koje je Srbija preuzela u vezi sa poglavljem 23 i 5 pregovora sa EU.

Antikorupcijsko savetovalište TS (ALAC) aktivno je bilo i tokom avgusta. Sve informacije o mogućim slučajevima korupcije građani mogu prijaviti, odnosno dobiti potrebna obaveštenja, na broj 069 1978 158 ili putem mejla ts@transparentnost.org.rs.

U avgustu smo imali 149 objavljenih vesti o našim aktivnostima ili izjava predstavnika TS – na temu funkcionerske kampanje, zapošljavanja u državnom sektoru, javnim nabavkama (o zakonu, o pojedinačnim slučajevima poput nabavki tableta za đake, sistemu nameštanja javnih nabavki), dvostrukim funkcijama kosovskih funkcionera sa srpske liste, lokalnim antikorupcijskim planovima, naših inicijativa i saopštenja iz prethodnog period (kao što je ono o Prokopu) i na temu zakupa sportskog kompleksa na Dorćolu i laži, uvreda i optužbi koje je tim povodom izrekao zamenik gradonačelnika Beograda.

Na sajt TS postavili smo nekoliko [inicijativa i analiza](#), kao i zahteva državnim organima i njihovih odgovora.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnom mesecu

Pod lupom

Namešteno javno nadmetanje za zakup sportskog kompleksa na Dorćolu

2. avgust 2021.

Grad Beograd raspisao je oglas za zakup sportskog kompleksa na Dorćolu sa uslovima kojima se izigrava svrha javnog nadmetanja jer može da ih ispuni jedna jedina firma, koja je organizovala ovogodišnje teniske turnire i ATP 250 i WTA 250.

Pod neupadljivim naslovom „javni oglas radi davanja u zakup nepokretnosti u javnoj svojini grada Beograda putem prikupljanja pismenih ponuda“, koji je 10. jula 2021. objavila Komisija za poslovni prostor Sekretarijata za imovinske i pravne poslove Gradske uprave Beograda oglašeno je davanje u dugoročni zakup sportskog centra koji se nekada zvao „25. Maj“, a sada „Milan – Gale Muškatirović“, na Dorćolu. U oglasu nije naveden čak ni ovaj prepoznatljiv naziv, već brojevi katastarskih parcela i površina: 1) zatvoreni objekti u okviru sportskog kompleksa, ukupne površine 2.024 m² i 2) otvoreni objekti u okviru sportskog kompleksa, ukupne površine 12.386 m².

„Vizionarski“, u oglasu se navodi i sledeće: „postupak davanja u zakup, sprovede se i ako pristigne samo jedna ponuda“. Kada se pogledaju uslovi konkursa, jasno je da više od jedne ponude ne bi ni moglo da bude, jer su oni postavljeni tako da ih samo jedna firma može zadovoljiti. Naime, u rubrici „uslov i način podnošenja ponuda“ je navedeno da ponuđač može biti samo 1. Pravno lice osnovano u Republici Srbiji, koje posluje najmanje godinu dana; 2. Koje je organizovalo turnir serije ATP 250 ili WTA 250, u poslednjih 12 meseci, kao

korisnik potrebnih licenci; 3. Koje položi 6,3 miliona dinara depozita.

Očigledno je da ovaj uslov može ispuniti samo firma koja je organizovala ovogodišnji „Belgrade Open“ i koja je u vlasništvu nekog od članova porodice Đoković (u medijima je kao direktor turnira govorio Đorđe Đoković, ali naziv firme – vlasnika ATP licence nije vidljivo na sajtu ATP).

Propisi ne prepoznaju mogućnost postavljanja ovakvih uslova. Na osnovu člana 7. Uredbe o uslovima pribavljanja i otuđenja nepokretnosti neposrednom pogodbom i davanja u zakup stvari u javnoj svojini, odnosno pribavljanja i ustupanja iskorišćavanja drugih imovinskih prava, kao i postupcima javnog nadmetanja i prikupljanja pismenih ponuda ("Sl. glasnik RS", br. 16/2018), oglas za davanje nepokretnosti u zakup sadrži između ostalog „uslove pod kojima se nepokretnost u javnoj svojini daje u zakup (rok trajanja zakupa i dr.)“, kao i „obaveze zakupca u vezi sa korišćenjem nepokretnosti za određenu svrhu i namenu.“ Kako se može videti, Uredbom je predviđeno da se u oglasu moraju propisati uslovi koji se odnose na zakup, a nije propisano postavljanje uslova koji se odnose na samog zakupca.

To je i logično, jer bi gradu koji daje zemljište u zakup trebalo da bude cilj da kroz zakup ostvari što veću zaradu, a ograničavanje konkurencije uvek ima za posledicu smanjenje zarade.

Međutim, postavljanje uslova (ko može da zakupi zemljište) nije izričito ni zabranjeno, niti je kod zakupa zemljišta zakonodavac predvideo proceduru u kojoj bi zainteresovana lica mogla da osporavaju neopravdano diskriminatorne uslove. Takva pravila i procedure, na primer, postoje kada se vrše javne nabavke. U odsustvu preciznijih zabrana važe opšta načela, na primer, dužnost svakoga ko odlučuje o stvarima u javnoj svojini da postupa kao dobar domaćin (član 7. Zakona o javnoj svojini). To bi, između ostalog, značilo da uslov koji se postavlja pred zakupca mora biti relevantan, da služi ostvarenju svrhe ugovora. U oglasu se kaže da se zakup zaključuje na 20 godina, „radi obavljanje sportske delatnosti“. Odsustvo preciznijeg određenja vrste sportske delatnosti koja se može obavljati na prostoru sportskog kompleksa, ukazuje da ni jednim propisom ili planom grada nije unapred određeno o kojim sportovima može biti reč. U skladu sa tim, legitiman uslov bi bio da je zakupac registrovan za obavljanje sportske delatnosti. Istovremeno, nije legitimno da se postavlja bilo kakav uslov koji je povezan sa organizacijom bilo kog teniskog turnira. Ovaj uslov je nelogičan čak i ako se gleda sadašnja namena prostora koji se daje u zakup. Veći i vredniji deo objekata i zemljišta čine zatvoreni i otvoreni bazeni i sale za vežbanje, a manji se sastoji od teniskih terena na otvorenom prostoru.

U želji da ugovor zaključe sa unapred odabranom firmom, gradski čelnici su povredili elementarnu logiku na još nekoliko načina. Ne samo da je postavljeno kao uslov da je firma organizovala ATP 250 ili WTA 250 turnire, već da to mora da bude firma koja je registrovana u Srbiji, kao da se novac stranog zakupodavca u nečemu razlikuje od onog koji daje domaći. Pored toga, kao uslov čak nije postavljeno da to bude „ATP 250 ili vredniji“ već tačno ta vrsta turnira. To znači da je

Komisija za poslovni prostor grada Beograda smatrala nepoželjnim da dorćolske terene zakupi neki od organizatora turnira serije ATP500, ATP1000, pa čak i firmi koje su u prošloj godini organizovale Rolan Garos, Vimbldon, US i Australija Open!

O kolikom apsurdno je reč još bolje se vidi iz činjenice da je ponude bilo moguće dati ne samo za kompleks u celini, već i za pojedine objekte. Tako bi i neka firma koja je zainteresovana isključivo da zakupi zatvorene bazene sportskog centra, morala da dokaže da poseduje licencu za organizovanje teniskih ATP 250 ili WTA 250 turnira, štaviše, da je organizovala takav turnir u proteklih godinu dana!

Uz sve to, u oglasu se navodi da je najniža cena zakupnine za zatvorene objekte u okviru sportskog kompleksa – 513,00 dinara po kvadratnom metru, a za otvorene 85,00 dinara po kvadratu, u šta je uračunat i PDV, što na datu kvadraturu iznosi 2.091.122 dinara. Pošto nije navedeno da je reč o godišnjoj zakupnini, moglo bi se protumačiti i kao da je reč o minimalnoj ceni za ceo dvadesetogodišnji period. Malo je verovatno da je to bila namera, budući da je traženo polaganje tri puta većeg depozita (6,3 miliona dinara), pa se može pretpostaviti da je ideja bila da grad zakupi sportski kompleks za ukupno 41.822.440 dinara, to jest oko 355 hiljada evra za period od 20 godina. Međutim, ukoliko bi Đoković ponudili svega 17.800 evra, gradska komisija, na osnovu ovako formulisanog oglasa ne bi imala pravo da takvu ponudu odbije.

Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da je gradska komisija raspolagala javnim sredstvima nedomaćinski način. Isključivanjem mogućnosti da se na javnom nadmetanju pojavi bilo koji konkurent unapred odabranom poslovnom partneru Grada, lokalna samouprava će ostvariti manju, a u najboljem slučaju jednaku zaradu onoj do koje bi se došlo u konkurentskom postupku.

Ukoliko je Grad Beograd želeo da su-organizuje teniski turnir svetskog ranga u vezi sa time je mogao da uđe u partnerski odnos sa Đokovićima i da se kroz ugovor jasno definiše šta Beograd ulaže u organizaciju tog turnira ili na koji način subvencionira organizatora. Umesto takvih čistih računa, nameštenim javnim nadmetanjem za zakup sportskog centra stvoren je privid da je reč o čisto komercijalnom poslu sa privrednim subjektom, iako je u stvari reč o tome da se prostor u vlasništvu Grada ustupa pod netržišnim uslovima zarad ostvarivanja nekih drugih ciljeva.

Lažima i uvredama Vesić brani izigravanje zakona

3. avgust 2021.

Programski direktor Transparentnosti Srbije Nemanja Nenadić reagovao je na podmetanje, laž i uvredu koje je izneo zamenik Zorana Radojičića u izjavi za jedan beogradski tabloid:

Zamenik gradonačelnika Beograda, Goran Vesić, izjavio je „Nemanja Nenadić ući će u istoriju kao osoba koja bi da protera Novaka Đokovića iz Srbije!“, što ne samo da nema nikakve veze sa istinom, već je uvredljivo i izlaže me ozbiljnoj opasnosti.

Naime, lako se može desiti da neko poveruje Vesiću, jer čitaoci nisu prethodno imali priliku da pročitaju analizu koju je objavila Transparentnost Srbija na temu tzv. „javnog nadmetanja“ za zakup sportskog centra na Dorćolu u narednih 20 godina. <https://www.transparentnost.org.rs/.../12051-namesteno...>

To nadmetanje je bilo namešteno za jednu firmu (organizatora ovogodišnjeg Serbia Open, čiji je direktor bio Đorđe Đoković).

Za zakup bazena i teniskih terena je mogla da konkuriše samo firma registrovana u Srbiji, koja je organizovala tačno određenu vrstu teniskih turnira (ATP250 ili WTA250) u proteklih godinu dana. Koliko je to apsurdno vidi se po tome što bi, na primer, organizator Vimbldona ili Rolan Garosa, na osnovu tog uslova bio nepoželjan zakupac za Grad Beograd.

Isti uslov je važio čak i za zakupca koji uopšte ne bi bio zainteresovan za teniske terene, već samo za bazene!

Dakle, analiza Transparentnosti se uopšte ne bavi Novakom Đokovićem, pa čak ni njegovim rođacima koji posluju u Srbiji, već izigravanjem zakona od strane Komisije za poslovni prostor Grada Beograda, kojoj je zamenik gradonačelnika Vesić na ovaj način stao u zaštitu. U tekstu je takođe ukazano da je Grad Beograd, ukoliko je želeo da pomogne organizaciju teniskog turnira „Serbia Open“ to mogao da učini na neki od zakonitih načina i uz čiste račune (npr. javno-privatno partnerstvo, subvencije), umesto da namešta uslove za učešće u „javnom nadmetanju“ tako da se na njega može javiti samo jedna firma.

Lako proverljive laži Gorana Vesića

4. avgust 2021.

Goran Vesić, za ovu stvar nenadležni zamenik gradonačelnika Beograda, nastavio je da komentariše postupak „javnog nadmetanja“ za zakup sportskih objekata na Dorćolu, koji je sprovela gradska Komisija za poslovni prostor, ne libeći se da pri tom koristi veoma lako proverljive laži, koje su, na žalost, u medijima prenete bez provera.

Prva laž je da su „na oglas mogle da se jave i svetske kompanije koje ispunjavaju uslove o organizovanju teniskih turnira“.

U oglasu koji je u međuvremenu uklonjen sa sajta Grada (!) , ali je sačuvan u internet arhivi kao prvi uslov se navodi da zakupac može biti „pravno lice osnovano u Republici Srbiji koje posluje najmanje jednu godinu“.

УСЛОВИ И НАЧИН ПОДНОШЕЊА ПОНУДА:

Понуђач у поступку давања у закуп путем прикупљања писмених понуда може бити правно лице које је:

- основано у Републици Србији и које послује најмање 1 (једну) годину;
- организовало турнир серије АТФ 250 или WTA 250, у последњих 12 месеци, као корисник потребних лиценци;
- уплатило депозит и испунило остале услове из овог огласа.

Druga laž je da je „obaveza na tenderu bila“ da mogu da organizuju teniski turnir ATP250 i ATP500. U oglasu se navodi ATP250 ili WTA250 i ne navodi se dužnost da se dokaže da će turniri biti organizovani u budućnosti, već samo da je takav turnir organizovan u proteklih godinu dana.

Treća laž je [formulisana ovako](#): „Nenadić je ... rekao neistinu da je Grad Beograd raspisao konkurs za izdavanje teniskih terena i bazena u okviru SC “25. maj - Milan Gale Muškatirović”. Neistina i laž. **U oglasu su navedene katastarske parcele i na njima se nalaze samo teniski tereni i prateći objekat u funkciji tenisa.** Nikakvi bazeni nisu bili predmet oglašavanja.“

Zatim je kopiran deo oglasa iz kojeg se vidi da su predmet zakupa bili „zatvoreni i otvoreni objekti u okviru sportskog kompleksa u Beogradu ... na kat. parc. br. 1 / 2, 1/3, 1/33, 1/37, 1/39 i 2771/11 KO Stari Grad.“ Nakon toga se u oglasu navodi ukupna kvadratura zatvorenih i otvorenih objekata, bez preciziranja koji delovi tih parcela se daju u zakup. Kao što svako može da se uveri [na stranicima \(https://a3.geosrbija.rs/\)](#) najveći deo prvopomenute parcele 1 / 2 čine upravo zatvoreni i otvoreni bazeni, a u manjem delu teniski tereni.

Zameniku gradonačelnika i zakupcu je verovatno poznato koji objekti su predmet zakupa ali to nije bilo poznato iz oglasa za javno nadmetanje, niti je u oglasu bilo navedeno da postoji neka dodatna dokumentacija gde se bliže opisuje predmet zakupa.

U svojim izjavama Vesić stalno pominje organizovanje teniskih turnira kao razlog za davanje

objekata u zakup, što može biti istina. Međutim, u oglasu nije navedena obaveza zakupca da u narednih 20 godina zaista organizuje ATP ili WTA turnire, već samo da se „objekti daju „radi obavljanja sportske delatnosti“ (bilo koje). Pored toga, bitno je ukazati da iako se Vesić stalno poziva na najboljeg svetskog tenisera, Novak Đoković nije ni u kakvom u ugovornom odnosu sa gradom, već firma Family sport. Podsećamo da je Grad Beograd, imao mogućnosti da na zakonit način i uz čiste račune podrži organizovanje turnira Serbia Open – npr. sprovođenjem postupka za javno – privatno partnerstvo ili budžetskim subvencijama za sport, umesto što je sprovedeno „javno nadmetanje“ za unapred odabranog partnera.

Najzad, Vesić je [ponovio ranije izrečene opasne i ničim potkrepljene optužbe](#) protiv programskog direktora Transparentnosti, Nemanje Nenadića – da „vodi kampanju protiv Novaka Đokovića“ i „da je uvek bio u funkciji nečije politike“. Ako je potrebno ponoviti: [predmet razmatranja TS](#) je u ovom slučaju isključivo postupanje gradskih vlasti, koje su dužne da se staraju o javnom interesu kod raspolaganja javnom imovinom, a ne postupanje privatnih firmi koje se staraju o svom interesu ili sportista.

Mediji

Za ravnopravne izbore neophodno ograničiti funkcionersku kampanju

EWB, 1. avgust 2021.

Programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić izjavio je da je za koliko-toliko ravnopravne izbore najvažnije postavljanje striktnijih ograničenja za aktivnosti javnih funkcionera tokom izborne kampanje.

Nenadić je za European Western Balkans rekao da ne postoje gotovo nikakva ograničenja intenziteta i vrste „navodno državnih poslova“ koje funkcioneri preduzimaju u vreme kampanje.

On je ocenio da mnoge takve aktivnosti očigledno nemaju „nikakve veze sa nadležnostima funkcionera, što je najvidljivije kod predsednika Republike, koji je slične aktivnosti, za koje se tvrdilo da su u njegovoj nadležnosti, prethodno sprovodio kada je bio premijer“.

Nenadić je rekao da je upravo zbog značaja koji takav vid kampanje ima za sadašnju vlast „najmanje optimista“ da će dijalog vlasti i opozicije u vezi sa izbornim uslovima imati neke opipljive rezultate.

Dodao je i da se Zakon o finansiraju političkih aktivnosti trenutno menja na netransparentan način i ocenio da trenutni predlog ne dotiče neka od najspornijih pitanja u sadašnjem zakonu..

Dokle se stiglo sa antikorupcijskim planovima

RTS, 22. avgust 2021.

Posao donošenja antikorupcijskih planova i formiranja tela koja će pratiti primenu gradovi i opštine trebalo je da završe još 2017, a potom u novom roku iz Akcionog plana za poglavlje 23 – do kraja prošle godine. Međutim, neki čak nisu ni počeli, a mnogi su stigli do pola, pokazuju podaci Agencije za sprečavanje korupcije. RTS je proveravao koji su problemi posredi, i može li Srbija da zatvori poglavlje 23 sa Unijom ako lokalne samouprave ne ispune tu obavezu..

Veliki poslovi i novac vrte se i na lokalnom nivou vlasti, pa je gradovima i opštinama u zadatak dato da ispletu mrežu za borbu protiv korupcije preventivnim mehanizmima – antikorupcijskim planom i telom koje će pratiti primenu plana. Ključ je, napominju stručnjaci, da se prepoznaju rizici za nastanak korupcije, odrede mere i aktivnosti za zaštitu javnog interesa.

Zlata Đorđević iz Transparentnosti Srbija kaže da je potrebno smanjiti prevelika diskreciona ovlašćenja u odlučivanju službenika i organa javne vlasti.

Potrebno je da lokalna samouprava shvati da njeni građani imaju pravo da znaju zašto je neka odluka doneta, ko je radio na toj odluci, šta su njeni ciljevi, koliko to njih košta, ko će da ih izvesti o efektima i rezultatima te odluke, navodi Đorđevićeva.

Izveštava Agencija za sprečavanje korupcije da je od 145 gradova i opština koji su u obavezi da donesu antikorupcijski plan, 107 to učinilo – uspešno njih 87.

Iako nisu dužni, kako kažu u Agenciji, da im navedu razloge zašto nemaju antikorupcijski plan, gradovi i opštine uglavnom ističu da im to nije prioritet, jer su zbog nedostatka kadrova usmereni na obavljanje redovnih aktivnosti. I glavni grad je bez plana, a RTS nije dobio odgovor da li se radi na tome.

Veliki poslovi vrte se na lokalnom nivou vlasti - dokle se stiglo sa antikorupcijskim planovima

Posao donošenja antikorupcijskih planova i formiranja tela koja će pratiti primenu gradovi i opštine trebalo je da završe još 2017, a potom u novom roku iz Akcionog plana za poglavlje 23 – do kraja prošle godine. Međutim, neki čak nisu ni počeli, a mnogi su stigli do pola, pokazuju podaci Agencije za sprečavanje korupcije. RTS je proveravac koji su problemi posredi, i može li Srbija da zatvori poglavlje 23 sa Unijom ako lokalne samouprave ne ispune tu obavezu.

DRUŠTVO

Nemoguće je proveriti ispravnost svake tegle ili gajbe – kako se kontrolišu namirnice u Srbiji

Agencija za zaštitu životne sredine: Bara kod Loznice crvena zbog prisustva algi

Skoro potpuno lokalizovan požar na deponiji u Vinči

UNS zahteva rasvetljavanje sudbine oteatih novinara na Kosovu i Metohiji

Pronađen tinejdžer koji je nestao u Užicu

Veliki poslovi i novac vrte se i na lokalnom nivou vlasti, pa je gradovima i opštinama u zadatak dato da ispletu mrežu za borbu protiv korupcije preventivnim mehanizmima – antikorupcijskim planom i telom koje će pratiti primenu plana. Ključ je, napominju stručnjaci, da se prepoznaju rizici za nastanak korupcije, odrede mere i aktivnosti za zaštitu javnog interesa.

Ograničena ovlašćenja Agencije

Maja Petrović, iz Agencije za sprečavanje korupcije, kaže da to telo samo prati, nadgleda proces usvajanja lokalnog antikorupcijskog plana.

"Samim Akcionim planom nije predviđen nikakav mehanizam sankcionisanja jedinica lokalne samouprave ukoliko ne sprovedu ovakvu aktivnost, ne samo za ovu meru, nego i za preostale mere", ističe Petrovićeva.

Preostali posao mnogi ne dovrše – imaju antikorupcijski plan, ali ne i telo koje će da prati primenu. Od 145 gradova i opština, tek 35 formiralo je to telo, od kojih 23 uglavnom u skladu sa pravilima. Zabeležene su nepravilnosti na konkursima za članove tela, u koja treba izabrati ljude sa integritetom, spremne da dignu glas ako se antikorupcijski plan krši.

Prema rečima Petrovićeve, na konkurse se javljaju zaposleni u organima jedinica lokalne samouprave čime direktno utiču na osnovni princip zbog koga se ovo telo i formira, a to je objektivnost.

Dolazimo u paradoksalnu situaciju da u telu budu odbornici koji bi trebalo da nadziru sprovođenje sopstvenih aktivnosti, ukazuje Petrovićeva.

Na bezuspešan kraj osuđeni su i konkursi na koje se ne prijavi dovoljno kandidata.

Zoran Gavrilović, iz Biroa za društvena istraživanja, naglašava da kada se raspiše konkurs i kada treba da ga promovišu – to se ne čini na adekvatan način.

Velika većina lokalnih samouprava kada raspiše konkurs naglasi da će to biti neplaćen rad i na taj način destimulišu građane da se prijave, objašnjava Gavrilović.

Zlata Đorđević smatra da je tu i strah da ne budu žrtve te iste lokalne vlasti ukoliko budu javno kazali da se ne ispunjava lokalni plan, da se radi mimo plana.

O ispunjenom i neispunjenom govori Lokalni antikorupcijski forum iz Kragujevca. Dok čekaju novi antikorupcijski plan, sumiraju rezultate postojećeg - oko 65 odsto je ispunjeno - na spisku dobro obavljenog posla je i uređena oblast javnih rasprava.

"Izdvojila bih da su dobro urađeni pravilnici i mehanizmi koji se tiču javnih nabavki, pravilnici i procedure za uzbunjivače", kaže Zorica Sorak iz kragujevačkog Lokalnog antikorupcijskog foruma.

Kako ukazuje, oblast, u kojoj bi trebalo što hitnije uraditi nove mere ili ih učiniti transparentnim, je sve ono što se tiče komisije za izbor direktora u javnim komunalnim preduzećima.

Politička volja kao ključni element

U borbi da korupcija bude društveno neprihvatljiva i uvek kažnjiva, potrebna je i politička volja.

I kada ste u opoziciji i kada ste na vlasti gledate da otvarate teme i da povećavate nezadovoljstvo građana, a ne da se bavite suštinskom borbom protiv korupcije, navodi Zoran Gavrilović.

Smatra da je zato i nema suštinske borbe protiv, da je ona populistička.

Najavljuje da će Biro za društvena istraživanja napraviti crnu listu gradonačelnika i predsednika opština koji ometaju borbu protiv korupcije time što ne donose antikorupcijski plan i ne formiraju telo za praćenje.

Predlaže i da ne dobijaju podsticaje iz državne kase. Jer, zaključuje – poglavlje 23 nećemo moći da zatvorimo ako se obaveze ne ispune.

